

PAŠIE

REČ OSTATNÝCH

PAŠIE

REČ OSTATNÝCH

VYDAL SPOLOK SV. VOJTECHA, TRNAVA
V CIRKEVNOM NAKLADATELSTVE, BRATISLAVA, 1989

IMPRIMATUR

1131/88

Trnava 5. júla 1988

Mons. Ján Sokol,
biskup, apoštolský administrátor

© Slovenská liturgická komisia

SLOVENSKÁ LITURGICKÁ KOMISIA

Č. 15/1988

Ú V O D

Pašie sú vznešenou zložkou liturgie Kvetnej nedele a Veľkého piatku. Je to vlastne dialogické čítanie alebo ešte skôr spev evanjelia o Kristovom utrpení. U nás spev pašíí má dávnu a úctyhodnú tradíciu.

Po prvý raz máme v slovenčine pripravené kompletne pašie všetkých štyroch evanjelistov. Použil sa najnovší slovenský preklad textu Svätého písma — Nového zákona, ktorý vydal Spolok sv. Vojtecha v roku 1986. Nápev schválil predseda Slovenskej liturgickej komisie Mons. Dr. Ján Pásztor v Nitre 2. 4. 1987 pod. č. 12/87 — lit.

Nech táto liturgická príručka slúži na pozdvihnutie posvätných obradov Kvetnej nedele a Veľkého piatku a na duchovný osov Božieho Iudu.

V Nitre, na slávnosť Nanebovstúpenia Pána, 12. mája 1988.

Mons. Vincent Malý,
propredseda SLK

Pašie sú súčasťou evanjelia — radostnej zvesti o zmŕtvychvstalom a oslávenom Kristovi — a preto je odôvodnené, aby sa aj pri svojom vážnom a smútočnom charaktere prednášali dôstojným a slávnostným spôsobom: spevom.

Už svätý Augustín (+430) poukazoval na slávnostný prednes paší, hoci nevieme, akú hudobnú formu mal na mysli. Podľa prednesových značiek v starých evanjeliároch však vieme, že už najneskôr v 9. storočí sa pašie prednášali — podobne ako dnes — v podobe jednoduchej dramatizácie v troch hlasových polohách: opis udalostí sa prednášal plynulo v tempe prirodzenej reči, Spasiteľové slová pomalšie v hlbšej polohe a slová ostatných osôb vyšším hlasom. Z konca stredoveku sú doložené aj nápevy. Široko rozvetvená kultúra gregoriánskeho chorálu v kresťanskej Európe pozná veľa nápevov paší, avšak všetko sú to len varianty toho istého spôsobu, ktorý sa viac ako tisícročie používa dodnes. Je to spôsob, ktorý obzvlášť vyhovuje liturgickým požiadavkám: Na jednej strane - spevná dramatizácia dodáva pašiam zvláštny dôraz, vyzdvihuje ich nad ostatné kratšie perikopy, v zhode s tým, ako Cirkev už tradične kladie zvláštny dôraz na obrady Veľkého týždňa. Na druhej strane je to forma natoľko jednoduchá a svojrázna, že odlišuje liturgický prednes paší od hudobne náročnejších foriem, ktoré majú svoje opodstatnenie mimo liturgie (viachlasné motetá, oratóriá, pašiové hry a pod.).

Zostávame verní starobylej tradícii, ktorá sa rozvinula v rámci gregoriánskeho chorálu. Za melodický vzor pre našu slovenskú verziu sme si vybrali nápev úradne publikovaný v r. 1877, regensburgskej vetvy gregoriánskeho chorálu rozšírenej aj u nás. Ten má oproti vatikánskej verzii z roku 1917 pre nás niekoľko výhod: a) spev rozprávača začína priamo na recitante, čo lepšie zodpovedá slovenskej dikcii so slovnými prízvukmi na začiatku viet, a teda ľahšie sa intonuje; b) spev Kristových slov začína na tónike, ľahšie sa intonuje; c) spev Kristových slov nie je posunutý tak hlboko do polohy, kde sa ťažko spieva; d) melodický pohyb v sekundových intervaloch zodpovedá lepšie nášmu melodickému čítaniu. Ten istý nápev použili aj tvorcovia slovenskej verzie Spolku sv. Vojtecha z roku 1930 — je to nápev u nás už vyskúšaný a obľúbený. Zjednodušili sme jeho melizmatickosť, ponechali sme však v plnom rozsahu melizmu na začiatku Spasiteľových slov, aby nadobudli väčší dôraz.

Pašie sú v liturgii Veľkého týždňa čítaním evanjelia v pravom slova zmysle, preto sa na ne vzťahujú aj príslušné liturgické normy: Spievať ich majú traja diakoni, a to z ambony — miesta určeného pre ohlasovanie Božieho slova. Ak nemôžu spievať diakoni, je dovolené, aby v tomto prípade ich úlohu prevzali lektori — laici, oblečení v liturgickom rúchu alebo v čiernom civile. Ak jeden zo spevákov je kňaz — celebrant, logické je, aby prednášal Spasiteľove slová, podľa axiómy, že kňaz v liturgii predstavuje Krista. Pašie sa čítajú bez sviečok a bez incenzácie, bez pozdravu a bez označenia knihy znakom kríža. Diakoni (nie však iní) pred spievaním paší prosia od kňaza požehnanie, ako sa to robí vo svätej omši pred evanjeliom. Veriaci počúvajú postojačky (pokiaľ tomu nebránia zdravotné dôvody).

Spôsob spievania — t. j. tvorenie a zafarbenie tónu, hlasitosť, tempo, prízvuky a rytmus nech sú odvodené z prirodzenej dikcie slovenského rečového prejavu pri dôstojnom prednášaní textu. Rytmus spevu nech určuje rytmický tok slovenskej spisovnej výslovnosti, nech sa dodržiava rytmický zákon — t. j. dlhé slabiky nech sa spievajú dlhšie a krátke slabiky kratšie. Jednotlivé tóny meliziem (ligatúr pripadajúcich na jednu slabiku) nech sa spievajú v dĺžkovej hodnote krátkych slabík. Spasiteľove slová možno spievať trochu pomalšie, aby sa tak stupňovala ich dôstojnosť.

Veríme, že táto publikácia prispeje k zvýšeniu dôstojnosti obradov Veľkého týždňa.

C — opis udalostí

* — Kristove slová

S — reč ostatných

porovnanie zápisu v päťlinajkovej notácii

C

This block shows the musical notation for the 'C' section. It consists of two staves. The top staff is a five-line staff with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a common time signature (C). It contains a sequence of notes and rests, with some notes marked with vertical lines. The bottom staff is a five-line staff with a treble clef, a key signature of two sharps, and a common time signature. It contains a sequence of notes and rests, with some notes marked with vertical lines. The two staves are connected by a bracket on the left.

*

This block shows the musical notation for the '*' section. It consists of two staves. The top staff is a five-line staff with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a common time signature (C). It contains a sequence of notes and rests, with some notes marked with vertical lines. The bottom staff is a five-line staff with a treble clef, a key signature of two sharps, and a common time signature. It contains a sequence of notes and rests, with some notes marked with vertical lines. The two staves are connected by a bracket on the left.

S

This block shows the musical notation for the 'S' section. It consists of two staves. The top staff is a five-line staff with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a common time signature (C). It contains a sequence of notes and rests, with some notes marked with vertical lines. The bottom staff is a five-line staff with a treble clef, a key signature of two sharps, and a common time signature. It contains a sequence of notes and rests, with some notes marked with vertical lines. The two staves are connected by a bracket on the left.

Pašie na Kvetnú nedelu v roku A

Mt 26, 14–27, 66;
kratšia forma: 27, 11–54

C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Matúša. Jeden z Dvanástich - volal sa Judáš Iškariotský - odišiel k veľknazom a vyzve-
dal sa:

S - "Čo mi dáte a ja vám ho vydám?" **C** Oni mu určili tridsať strie-
borných. A od tej chvíle hla-
dal príležitosť vydať ho.

V prvý deň sviatkov Nekvasených chlebov prišli k Ježišovi učeníci a
pýtali sa ho:

S - "Kde ti máme pripraviť veľkonočnú večeru?" **C** On povedal:
✠ "Choďte do mesta
k istému človekovi

a povedzte mu: Učiteľ odkazuje: Môj čas je blízko, u teba budem
jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka." **C** Učeníci urobili,
ako im Ježiš rozkázal, a pripravili veľkonočného baránka. Keď sa
zvečeralo, zasadol s Dvanástimi za stôl. A keď jedli, povedal:

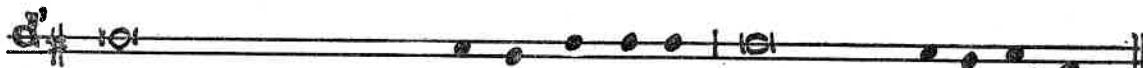
✠ - "Veru, hovorím vám: Jedem z vás ma zradí." **C** Veľmi osmutneli
a začali sa ho jeden po druhom vypytovať:

S - "Som to ja, Pane?" **C** On odpovedal: ✠ "Kto so mnou mamáča ru-
ku v mise, ten ma zradí. Syn človeka. síce
ide, ako je o ňom napísané, ale beda člo-
vekovi, ktorý zrádza Syna človeka! Pre toho človeka by bolo lepšie,
keby sa nebol narodil." **C** Aj jeho zradca Judáš sa opýtal:

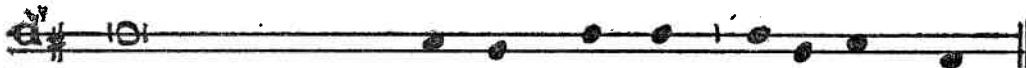
S - "Som to azda ja, Rabbi?" **C** Odpovedal mu: ✠ "Sám si to pove-
dal." **C** Pri večeri vzal Ježiš chlieb
a dobrorečil, lámal ho a dával uče-
níkom, hovoriac: ✠ "Vezmite a jedzte: toto je moje telo." **C** Potom
vzal kalich, vzdával vďaky a dal im ho, hovoriac: ✠ "Pite z neho:
všetci: toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých
na odpustenie hriechov. Hovorím vám: odteraz už nebudem piť z toho-
to plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť s vami nový v kráľov-
stve svojho Otca." **C** Potom zaspievali chválospev a vyšli na Olivo-
vú horu. Vtedy im Ježiš povedal: ✠ "Vy všetci tejto noci odpadnete
odo mňa, lebo je napísané: Udriem pastiera a stádo oviec sa roz-
prehme. Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley." **C** Pe-
ter mu povedal:

S - "Aj keby všetci odpadli od teba, ja nikdy neodpadnem."

☩ Ježiš mu odvetil: ✱ "Veru, hovorím ti: Tejto noci skôr, ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš." ☩ Peter mu povedal:

S - "Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa." ☩ Podobne hovorili aj ostatní učeníci.

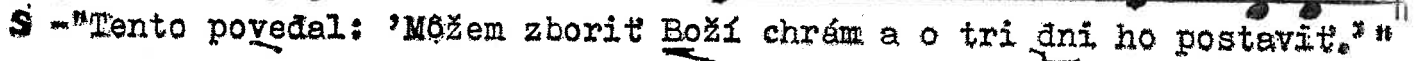
Tu Ježiš prišiel s nimi na pozemok, ktorý sa volá Getsemani, a povedal učeníkom: ✱ "Sadnite si tu, kým odídem tamto a pomodlím sa." ☩ Vzal so sebou Petra a oboch Zebedejových synov. I doľahli manho smútok a úzkosť. Vtedy im povedal: ✱ "Moja duša je smutná až na smrť. Ostante tu a bdejte so mnou!" ☩ Trochu poodišiel, padol na tvár a modlil sa: ✱ "Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako ty." ☩ Keď sa vrátil k učeníkom, našiel ich spať. I povedal Petrovi: ✱ "To ste nemohli ani hodinu bdieť so mnou? Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé." ☩ Znova odišiel a modlil sa: ✱ "Otče môj, ak ma tento kalich nemôže minúť a musím ho piť, nech sa stane tvoja vôľa." ☩ A keď sa vrátil, zasa ich našiel spať: oči sa im zatvárali od únavy. Nechal ich, znova sa vzdialil a tretí raz sa modlil tými istými slovami. Potom prišiel k učeníkom a povedal im: ✱ "Teraz už spíte a odpočívajte! Hľa, prišla hodina; Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov. Vstajte, podma! Pozrite, môj zradca sa priblížil." ☩ A kým ešte hovoril, prišiel Judáš, jeden z Dvanástich, a s ním veľký zástup s mečmi a kyjmi, ktorý poslali veľknazi a starší ľudu. Jeho zradca im dal znamenie:

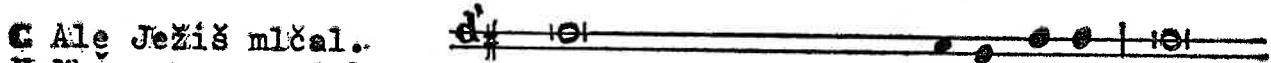
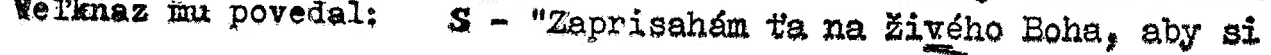
S - "Koho pobožkám, to je on; toho chytte!" ☩ A hneď pristúpil k Ježišovi a povedal:

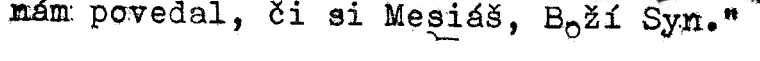
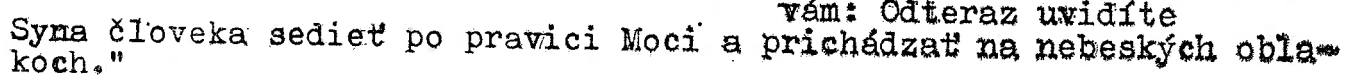

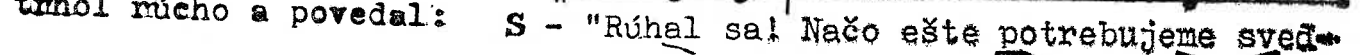
S - "Buď pozdravený, Rabbi!" ☩ A pobožkal ho. Ježiš mu povedal: ✱ "Priateľu, načo si prišiel?" ☩ Vtedy pristúpili, položili na Ježiša ruky a zajali ho. Tu jeden z tých, čo boli s Ježišom, vystrel ruku, vytasil meč, zasiahol mím veľknazovho sluhu a odťal mu ucho. Ježiš mu povedal: ✱ "Daj svoj meč na jeho miesto! Lebo všetci, čo sa chytajú meča, mečom zahynú. Alebo si myslíš, že by som nemohol poprosiť svojho Otca a on by mi hneď poslal viac ako dvanásť plukov anjelov? Ale ako by sa potom splnilo Písmo, že to má byť takto?" ☩ V tú hodinu povedal Ježiš zástupom: ✱ "Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca, aby ste ma zajali. Deň čo deň som sedával a učil v chráme, a nezajali ste ma." ☩ Toto všetko sa stalo, aby sa splnili písma Prorokov. Vtedy ho všetci učeníci opustili a rozutekali sa. Tí, čo Ježiša zajali, odviekli ho k veľknazovi Kajfášovi, kde sa zhromaždili zákonníci a starší. Peter šiel zďaleka za ním až do veľknazovho dvora. Vošiel dnu a sadol si k sluhom: chcel vidieť, ako sa to skončí. Veľknazi a celá veľrada zhánali krivé svedectvo proti Ježišovi, aby ho mohli odsúdiť na smrť. Ale nenašli, hoci vystúpilo mnoho falošných svedkov. Napokon prišli dvaja a hovorili:

 S - "Tento povedal: 'Môžem zboriť Boží chrám a o tri dni ho postaviť.'"

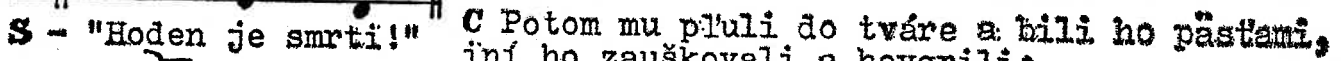
C Tu vstal veľkňaz a spýtal sa ho: S - "Nič neodpovieš? Čo títo svedčia proti tebe?"

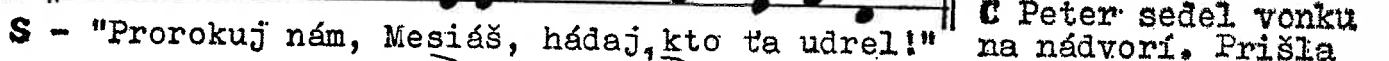
C Ale Ježiš mlčal. Veľkňaz mu povedal: S - "Zaprisahám ťa na živého Boha, aby si

 nám povedal, či si Mesiáš, Boží Syn." C Ježiš mu odvetil: * "Sám si to povedal. Ale hovorím vám: Odteraz uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať na nebeských oblakoch."

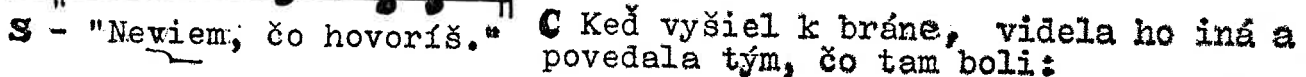
C Vtedy si veľkňaz roztrhol rúcho a povedal: S - "Rúhal sa! Načo ešte potrebujeme sved-

 kov? Sami ste teraz počuli rúhanie. Čo na to poviete?" C Oni odpo- vedali:

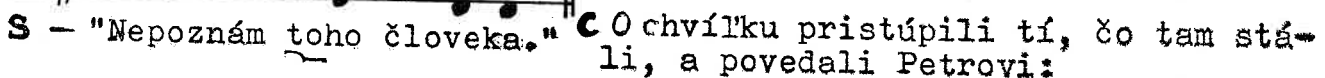
 S - "Hoden je smrti!" C Potom mu pľuli do tváre a bili ho päsťami, iní ho zauškovali a hovorili:

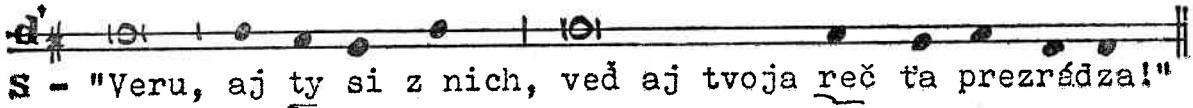
 S - "Prorokuj nám, Mesiáš, hádaj, kto ťa udrel!" C Peter sedel vonku na nádvorí. Prišla k nemu ktoráási služka a povedala:

 S - "Aj ty si bol s Ježišom Galilejským!" C Ale on pred všetkými zaprel:

 S - "Neviem, čo hovoríš." C Keď vyšiel k bráne, videla ho iná a povedala tým, čo tam boli:

 S - "Tento bol s Ježišom Nazaretským!" C On znova zaprel s prisahou:

 S - "Nepoznám toho človeka." C O chvíľku pristúpili tí, čo tam stáli, a povedali Petrovi:

C Vtedy sa začal za-
klínať a prisahať: S - "Nepoznám toho človeka." C A vtom za-
spieval kohút.
Tu sa Peter roz-
pamätal na slovo,

ktoré mu bol povedal Ježiš: "Skôr ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš." Vyšiel von a horko sa rozplakal. Keď sa rozhodilo, veľknazi a starší ľudu sa uzniesli, že Ježiša vydajú na smrť. Preto ho spútaného odviekli a odovzdali vládarovi Pilátovi. Keď zradca Judáš videl, že Ježiša odsúdili, ľútosťou pohnutý vrátil tridsať strieborných veľknazom a starším so slovami:

S - "Zhrešil som, lebo som zradil nevinnú krv." C Ale oni odve-
tili:

S - "Čo nás do toho? To je tvoja vec!" C On odhodil strieborné pe-
niaze v chráme a odišiel;
a potom sa šiel obesit. Veľ-
knazi vzali peniaze a pove-
dali:

S - "Neslobodno ich dať do chrámovej pokladnice, lebo je to cena

krvi!" C Dohodli sa teda a kúpili za ne Hrnčiarovo pole na pocho-
vávanie cudzincov. Preto sa to pole až do dnešného dňa volá
Pole krvi. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš:
"Vzali tridsať strieborných, cenu toho, ktorého takto ocenili syno-
via Izraela, a dali ich za Hrnčiarovo pole; ako mi prikázal Pán."

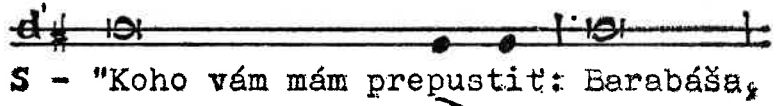
začiatok kratšej formy
C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Matúša.
Ježiš stál pred vládarom, vládar sa ho spýtal:

Keď Ježiš
stál pred
vládarom,
vládar sa
ho spýtal:

S - "Si židovský kráľ?" C Ježiš odpovedal: ✚ "Sám to hovoríš."
C A keď nanho veľknazi a starší žalovali,
nič neodpovedal. Vtedy sa ho Pilát opýtal:

S - "Nepočuješ, čo všetko proti tebe svedčia?" C Ale on mu neodpo-
vedal ani na jediné
slovo, takže sa vla-
dar veľmi čudoval. Na sviatky vládar prepúšťal zástupu jedného väz-
na, ktorého si žiadali. Mali vtedy povestného väzňa, ktorý sa volal

Barabáš. Keď sa zhromaždili,
Pilát im povedal:

S - "Koho vám mám prepustiť: Barabáša,

alebo Ježiša, ktorý sa volá Mesiáš?"

C Lebo vedel, že ho vydali zo závidi. Keď sedel na súdnej stolici, odkázala mu jeho manželka:

S - "Nemaj nič s tým spravodlivým, lebo som dnes vo sne veľa vy-

trpela pre neho."

C Veľkňazi a starší nahovorili zástupy, aby si žiadali Barabáša a Ježiša zahubili. Vladár sa ich opýtal:

S - "Ktorého z týchto dvoch si žiadate prepustiť?" C Oni zvolali:

S - "Barabáša!"

C Pilát im povedal:

S - "Čo mám teda urobiť.

s Ježišom, ktorý sa volá Mesiáš?"

C Všetci volali:

S - "Ukrižovať ho!"

C On vravel:

S - "A čo zlé urobil?"

C Ale oni tým väčšmi kričali:

S - "Ukrižovať ho!"

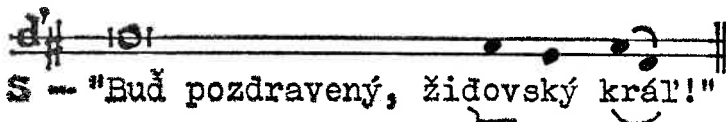
C Keď Pilát videl, že nič nedosiahne, ba že pobúrenie ešte vzrastá, vzal vodu, umyl si predzástupom ruky a vyhlásil:

S - "Ja nemám vinu na krvi tohoto človeka. To je vaša vec!"

C A všetok ľud odpovedal:

S - "Jeho krv na nás a na naše deti!"

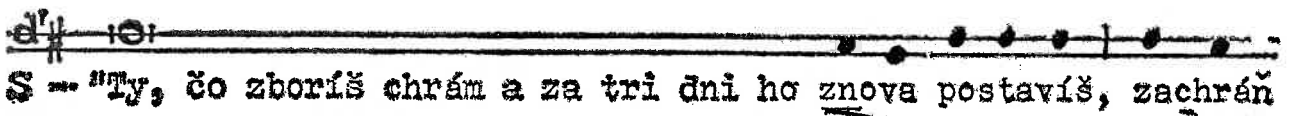
C Vtedy im prepustil Barabáša; Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali. Vladárovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili k nemu celú kohortu. Vyzliekli ho a odeli do šarlátového pláštá, z trnia uplietli korunu a položili mu ju na hlavu, do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolena a posmievali sa mu:

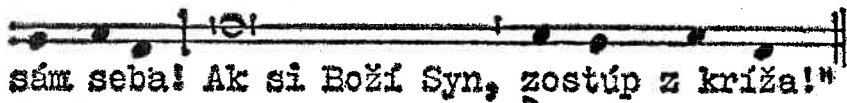
S - "Buď pozdravený, židovský kráľ!"

C Pluli naňho, brali mu trstinu a bili ho po hlave. Keď sa mu naposmievali, vy- zliekli ho z pláštá a obliek-

li mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali. Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimona. Toho prinútili, aby mu niesol križ. Tak prišli na miesto, ktoré sa volá Golgota, čo znamená Lebka. Dali mu piť víno zmiešané so žľčou. Ale keď ho ochutnal, nechcel piť. Keď ho ukrižovali, hodili los a rozdelili si jeho šaty. Potom si posadali a strážili ho. Nad hlavu mu dali nápis s označením jeho viny: "Toto je Ježiš, židovský kráľ!" Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného sprava, druhého zľava. A tí, čo šli okolo, rúhali sa mu: potriasali hlavami a vraveli:

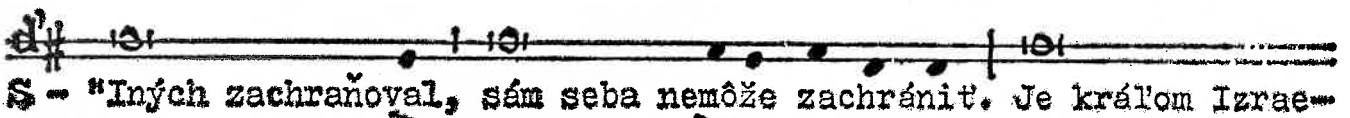

S - "Ty, čo zboríš chrám a za tri dni ho znova postavíš, zachráň

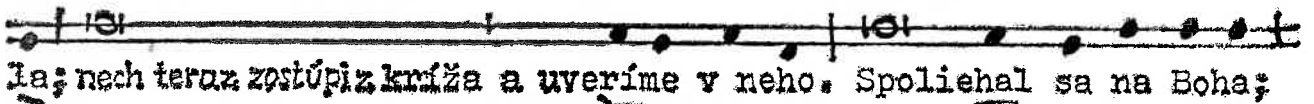

sám seba! Ak si Boží Syn, zostúp z križa!"

C Podobne sa mu posmievali aj veľknazi so zákonníkmi a staršími:

S - "Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť. Je kráľom Izrae-

la; nech teraz zostúpi z križa a uveríme v neho. Spoliehal sa na Boha;

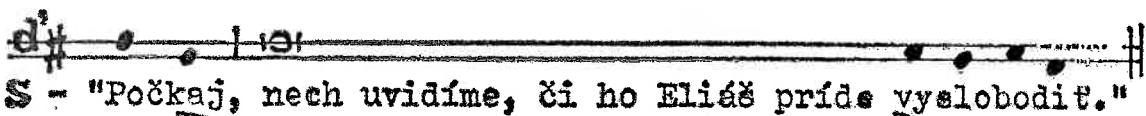
nech ho teraz vyslobodí, ak ho má rád. Veď povedal: 'Som Boží Syn.'

C Takisto ho tupili aj zločinci, čo boli s ním ukrižovaní. Od dvanástej hodiny nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. Okolo tretej hodiny zvolal Ježiš mocným hlasom: * "Eli, Eli, lema sabakthani?", C čo znamená: * "Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?" C Keď to počuli niektorí z tých, čo tam stáli, vraveli:

S - "Volá Eliáša."

C Jeden z nich hneď odbehol, vzal špongiu, naplnil ju octom, nastokol na trstinu a dával mu piť. Ale ostatní hovorili:

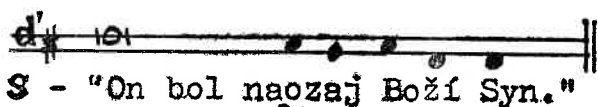
S - "Počkaj, nech uvidíme, či ho Eliáš príde vyslobodiť."

C Ježiš však znova zvolal mocným hlasom a vydýchol dušu.

[pokľakne sa a chvíľku je ticho]

A hľa, chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až do spočku. Zem sa

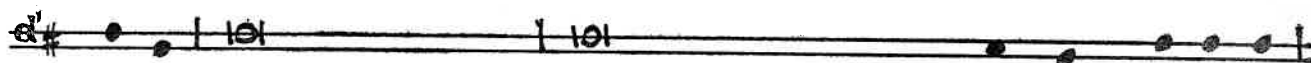
triasla a skaly sa pukali. Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnulých svätých vstali z mŕtvych. Vyšli z hrobov a po jeho vzkriesení prišli do svätého mesta a ukázali sa mnohým. Keď stotník a tí, čo s ním strážili Ježiša, videli zemetrasenie a všetko, čo sa deje, veľmi sa naľakali a hovorili:

S - "On bol naozaj Boží Syn."

koniec kratšej formy

C Boli tam a zobďaleč sa pozerali mnohé ženy, ktoré sprevádzali Ježiša z Galiley a posluhovali mu. Medzi nimi bola Mária Magdaléna, Mária, Jakubova a Jozefova matka, a matka Zebedejových synov. Keď sa zvečerilo, prišiel zámožný človek z Arimatey, menom Jozef, ktorý bol tiež Ježišovým učeníkom. Zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo. Pilát rozkázal, aby mu ho dali. Jozef vzal telo, zavinul ho do čistého plátna a uložil do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel. Bola tam Mária Magdaléna a iná Mária a sedeli oproti hrobu. Na druhý den, ktorý bol po Prípravnom dni, zhromaždili sa veľkňazi a farizeji k Pilátovi a hovorili:

S - "Pane, spomenuli sme si, že ten zvodca, ešte kým žil, povedal:

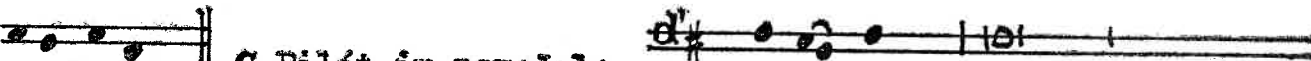
,Po troch dňoch vstanem z mŕtvych.' Rozkáž teda strážiť hrob až do

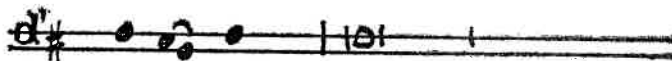
tretieho dňa, aby azda neprišli jeho učeníci a neukradli ho a nepo-

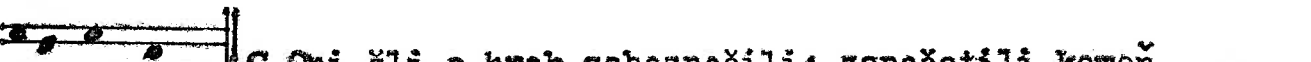
vedali ľuďu: 'Vstal z mŕtvych', a ostatné klamstvo by bolo horšie

ako prvé." C Pilát im povedal:

S - "Máte stráž; choďte a strážte,

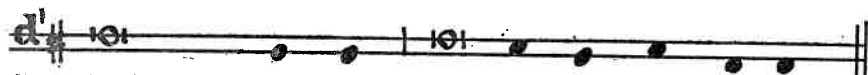
ako viete!" C Oni šli a hrob zabezpečili: zapečatili kameň a postavili stráž.

Pašie na Kvetnú nedeľu v roku B

Mk 14, 1—15, 47;

kratšia forma: 15, 1—39

C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Marka. Bolo dva dni pred Veľkou nocou a sviatkami Nekvasených chlebov. Veľkňazi a zákonníci hľadali spôsob, ako Ježiša podvodne chytiť a zabiť. Ale hovorili:

S - "Nie vo sviatok, aby sa ľud nevzbúrili."

C - Keď bol v Betánii v dome Šimona Malomocného a sedel pri stole,

prišla žena s alabastrovou nádobou pravého vzácneho nardového oleja. Nádobu rozbila a olej mu vyliala na hlavu. Niektorí sa hnevali a hovorili si:

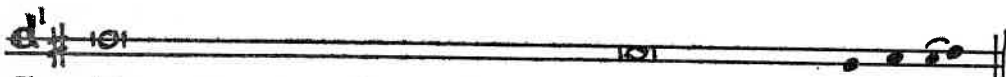
S - "Načo takto mrhať voňavý olej?! Veď sa mohol tento olej predať

za viac ako tristo denárov a tie rozdať chudobným."

C - A osopovali sa na nu.

Ale Ježiš po-

vedal: ✠ - "Nechajte ju! Prečo ju trápate? Urobila mi dobrý skutok. Veď chudobných máte vždy medzi sebou a keď budete chcieť, môžete im robiť dobre. Ale mňa nemáte vždy. Urobila, čo mohla. Vopred pomazala moje telo na pohreb. Veru, hovorím vám: Kdekoľvek na svete sa bude ohlasovať evanjelium, bude sa na jej pamiatku hovoriť aj o tom, čo urobila." **C** - Judáš Iškarjotský, jeden z Dvanástich, odišiel k veľkňazom, aby im ho zradil. Tí sa potešili, keď to počuli, a sľúbili, že mu dajú peniaze. A on hľadal spôsob, ako ho príhodne vydať. V prvý den sviatkov Nekvasených chlebov, keď zabíjali veľkonočného baránka, povedali mu jeho učeníci:

S - "Kde ti máme ísť pripraviť veľkonočnú večeru?"

C - Poslal dvoch zo svojich učeníkov a vrazil

im: ✠ - "Choďte do mesta. Tam stretnete človeka, ktorý bude niesť džbán vody. Choďte za ním a pánovi domu, do ktorého vojde, povedzte: 'Učiteľ odkazuje: Kde je pre mňa miestnosť, v ktorej by som mohol jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka?' On vám ukáže veľkú hornú sien, prestretú a pripravenú. Tam nám prichystajte." **C** - Učeníci odišli, a keď prišli do mesta, všetko našli tak, ako im povedal. A pripravili veľkonočného baránka. Keď sa zvečeralo, prišiel s Dvanástimi. A keď boli pri stole a jedli, Ježiš povedal:

✠ - "Veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí, ten, čo je so mnou." **C** - Zosmutneli a začali sa ho jeden po druhom vypytovať:

S - "Azda ja?"

C - On im odpovedal: ✠ - "Jeden z Dvanástich, čo so mnou namáča v mise. Syn človeka síce ide, ako je

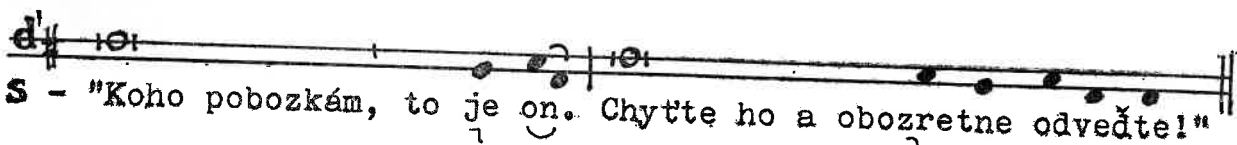
o ňom napísané, ale beda človekovi, ktorý zrádza Syna človeka! Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa nebol narodil." **C** - Keď jedli, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával im, hovoriac: *** -** "Vezim ho a všetci z neho pili. A povedal im: *** -** "Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých. Veru, hovorím vám: Už nebudem piť z plodu viniča až do dna, keď ho budem piť nový v Božom kráľovstve." **C** - Potom zaspievali chválospev a vyšli na Olivovú horu. Vtedy im Ježiš povedal: *** -** "Všetci odpadnete, lebo je napísané: 'Udriem pastiera a ovce sa rozprchnu!' Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley." **C** - Peter mu povedal:

S - "Aj keby všetci odpadli, ja nie." **C** - Ježiš mu odvetil: *** -** "Veru, hovorím ti: Ty ako dva razy kohút zaspieva, tri razy zaprieš." **C** - Ale on ešte horlivejšie vyhlasoval:

S - "Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa." **C** - Podobne hovorili aj ostatní. Prišli na pozemok, ktorý sa volá Getsemani, a povedal svojim učeníkom: *** -** "Sadnite si tu, kým sa pomodlím." **C** - Vzal so sebou Petra, Jakuba a Jána. I doľahla naňho hrôza a úzkosť. Vtedy im povedal: *** -** "Moja duša je smutná až na smrť. Ostante tu a bďte!" **C** - Trocha poodišiel, padol na zem a modlil sa, aby ho, ak je možné, minula táto hodina. Hovoril: *** -** "Abba, Otče! Tebe je všetko možné. Vezmi odo mňa tento kalich. No nie čo ja chcem, ale čo ty." **C** - Keď sa vrátil, našiel ich spať. I povedal Petrovi: *** -** "Šimon, spíš? Ani hodinu si nemohol bdiť? Bďte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia. Duch je síce ochotný, ale telo slabé." **C** - Znova odišiel a modlil sa tými istými slovami. A keď sa vrátil, zasa ich našiel spať: oči sa im zatvárali od únavy a nevedeli, čo mu povedať. Keď prišiel tretí raz, povedal im: *** -** "Ešte spíte a odpočívate? Dost už. Prišla hodina: hľa, Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov. Vstaňte, poďte! Pozrite, môj zradca je blízko." **C** - A kým ešte hovoril, prišiel zrazu Judáš, jeden z Dvanástich, a s ním zástup s mečmi a kyjmi, ktorý poslali veľknazi, zákonníci a starší. Jeho zradca im dal znamenie:

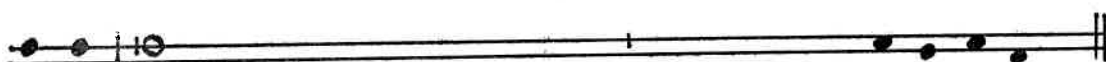
S - "Koho pobožkám, to je on. Chyťte ho a obozretne odveďte!" **C** - Keď prišiel, hneď pristúpil k nemu a povedal: **S** - "Rabbi." **C** - A pobožkal ho. Oni položili naň ruky a zajali ho. Tu jeden z okolostojacich vytasil meč, zasiahol ním veľknazovho sluhu a odťal mu ucho. Ježiš im povedal: *** -** "Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca, aby ste ma zajali. Deň čo deň som učil u vás v chráme, a nezajali ste ma. Ale musí sa splniť Písmo." **C** - Vtedy ho všetci opustili a rozutekali sa. No

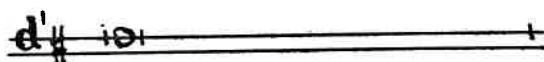

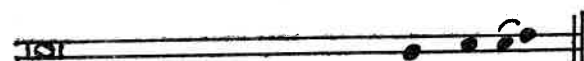
akýsi mladík išiel za ním, odetý plachtou na holom tele; a chytli ho. Ale on pustil plachtu a utiekol nahý. Ježiša priviedli k veľknazovi, kde sa zhromaždili všetci veľknazi, starší a zákonníci. Peter šiel zďaleka za ním až dnu do veľknazovho dvora. Sadol si k sluhom a zohrieval sa pri ohni. Veľknazi a celá veľrada zhánali svedectvo proti Ježišovi, aby ho mohli odsúdiť na smrť. Ale nenašli. Mnohí proti nemu krivo svedčili, a ich svedectvá sa nezhodovali. Tu niektorí vstali a krivo proti nemu svedčili:

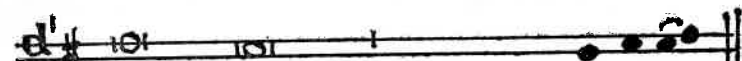
 S - "My sme ho počuli hovoriť: 'Ja zborím tento chrám zhotovený

 rukou a za tri dni postavím iný, nie rukou zhotovený.'"

C - Ale ani tak sa ich svedectvo nezhodovalo. Tu vstal veľknaz, postavil sa do stredu a opýtal sa Ježiša:

 S - "Nič neodpovieš na to,

 čo títo svedčia proti tebe?" C - Ale on mlčal a nič neodpovedal. Veľknaz sa ho znova pýtal:

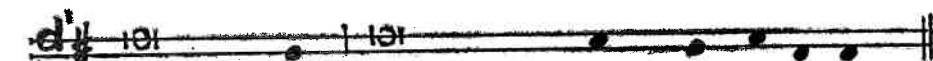
 S - "Si ty Mesiáš, syn Požehnaného?" C - Ježiš odvetil: X - "Áno, som. A uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať s nebeskými oblakmi." C - Vtedy si veľknaz roztrhol rúcho a povedal:

 S - "Načo ešte potrebujeme svedkov? Počuli ste rúhanie. Čo na to

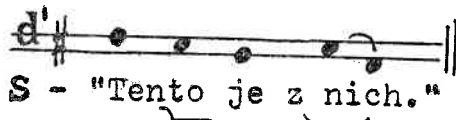
 poviete?" C - A oni všetci vyniesli nad ním súd, že je hodný smrti. Niektorí začali nanho plúť, zakrývali mu tvár, bili ho päsťami a hovorili mu:

 S - "Prorokuj!" C - Aj sluhovia ho bili po tvári. Keď bol Peter dolu na nádvorí, prišla jedna z veľknazových slúžok. Len čo zbadala Petra, ako sa zohrieva, pozrela sa nanho a povedala:

 S - "Aj ty si bol s tým Nazaretčanom, Ježišom." C - Ale on zaprel:

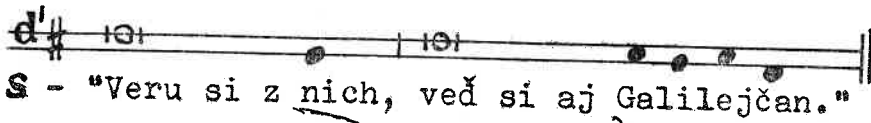
 S - "Ani neviem, ani nerozumiem, čo hovoríš." C - Vyšiel von pred nádvorie a zaspieval kôhút. Keď ho tam

videla slúžka, znovu začala vravieť okclostojacim:

S - "Tento je z nich."

C - Ale on opäť zapie-
ral. O chvíľku tí,
čo tam stáli, znova
hovorili Petrovi:

S - "Veru si z nich, veď si aj Galilejčan."

C - On sa však začal
zaklínať a prisahať:

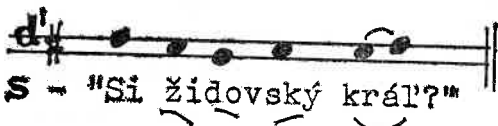

S - "Nepoznám toho človeka, o ktorom hovoríte."

C - Vtom kohút za-
spieval druhý raz.
Vtedy sa Peter roz-
pamätal na slovo, ktoré
mu bol povedal Ježiš:
"Skôr ako dva razy ko-
hút zaspieva, tri razy
ma zaprieš." I rozpla-
kal sa. Hneď zrána mali
poradu veľknazi so star-
šími a zákonníkmi, teda
celá veľrada. Ježiša
spýtali, odviedli a
odovzdali Pilátovi.
Pilát sa ho spýtal:

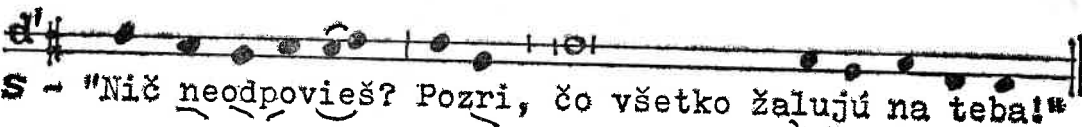
začiatok kratšej formy

C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista, podľa Marka. Hneď zrána mali poradu veľknazi so staršími a zákonníkmi, teda celá veľrada. Ježiša spýtali, odviedli a odovzdali Pilátovi. Pilát sa ho spýtal:

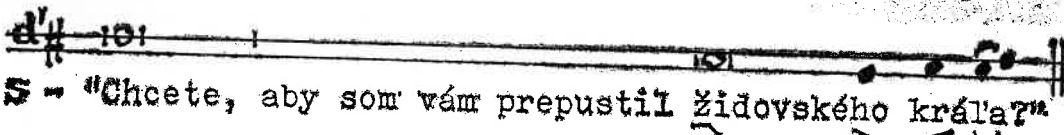
S - "Si židovský kráľ?"

C - On mu odpovedal: * - "Sám to hovoríš."
C - Veľknazi nan mnoho žalovali a Pilát sa
ho znova spytoval:

S - "Nič neodpovieš? Pozri, čo všetko žalujú na teba!"

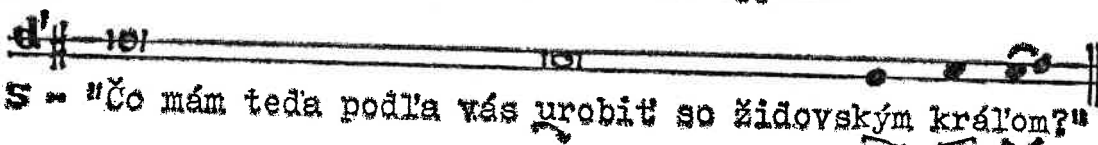
C - Ale Ježiš už nič nepovedal, takže sa Pilát čudoval. Na sviatky im prepúšťal jedného väzňa, ktorého si žiadali. S povstalcami, čo sa pri vzbure dopustili vraždy, bol uväznený muž, ktorý sa volal Barabáš. Zástup vystúpil hore a žiadal si to, čo im robieval. Pilát im povedal:

S - "Chcete, aby som vám prepustil židovského kráľa?"

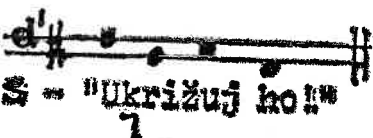
C - Lebo ve-
del, že ho
veľknazi vy-
pustil Barabáša. Pilát sa ich znova opýtal:

дали zo závidia. Ale veľknazi podnietili zástup, aby im radšej pre-
pustil Barabáša. Pilát sa ich znova opýtal:

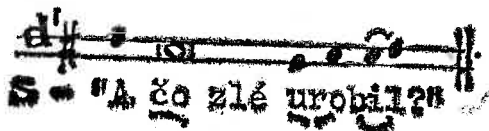
S - "Čo mám teda podľa vás urobiť so židovským kráľom?"

C - Oni opäť
skríkli:

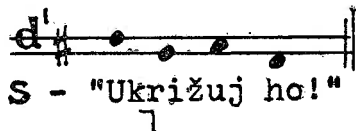
S - "Ukrižuj ho!"

C - Pilát im vravel:

S - "A čo zlé urobil?"

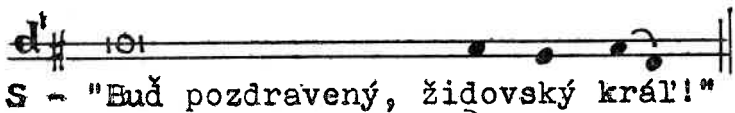
C - Ale oni tým väčšmi kričali:

S - "Ukrižuj ho!"

C - A Pilát, aby urobil ľu-
du po vôli,

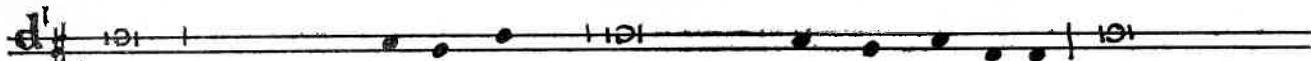
prepustil im Barabáša. Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali. Vojaci ho odviedli dnu do nádvorja, čiže do vládnej budovy, a zvolali celú kohortu. Odeli ho do purpurového pláštá, z trnia uplietli korunu a založili mu ju a začali ho pozdravovať:

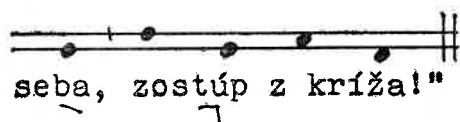
S - "Eď pozdravený, židovský kráľ!"

C - Bili ho trstinou po hlav-
ve, pluli nanho, kľakali pred
ním a klaňali sa mu. Keď sa

mu naposmievali, vyzliekli ho z purpuru a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali. Tu prinútili istého Šimona z Cyrény, Alexandrovho a Rúfovho otca, ktorý sa tade vracal z poľa, aby mu niesol kríž. Tak ho priviedli na miesto Golgota, čo v preklade znamená Lebka. Dávali mu víno zmiešané s myrhou, ale on ho neprijal. Potom ho ukrižovali a rozdelili si jeho šaty - hodili o ne los, kto si má čo vziať. Keď ho ukrižovali, bolo deväť hodín. Jeho vinu označili nápisom: "Židovský kráľ." Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného napravo od neho, druhého naľavo. A tí, čo šli okolo, rúhali sa mu; potriasali hlavami a vraveli:

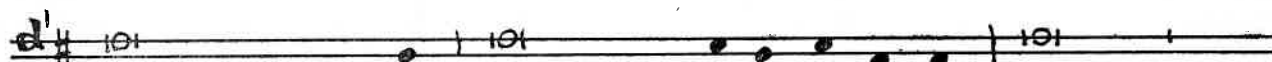

S - "Aha, ten, čo zborí chrám a za tri dni ho postaví. Zachráň sám

seba, zostúp z kríža!"

C - Podobne sa mu posmievali aj veľkňazi
a so zákonníkmi si hovorili:

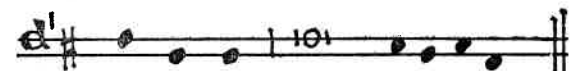

S - "Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť. Kristus, kráľ

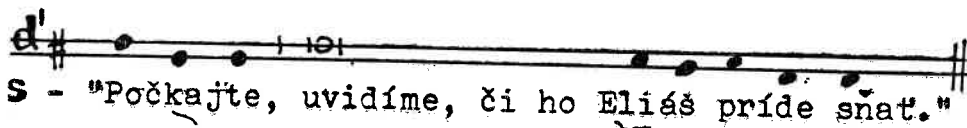
Izraela! Nech teraz zostúpi z kríža, aby sme videli a uverili."

C - Ešte aj tí ho hanobili, čo boli s ním ukrižovaní. Keď bolo dvanásť hodín, nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. O tretej hodine zvolal Ježiš mocným hlasom: ✠ - "Heloi, heloi, lema sabakthani?"; C - čo v preklade znamená: ✠ - "Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?" C - Keď to počuli, niektorí z okolostojacich vraveli:

S - "Pozrite, volá Eliáša."

C - Ktosi odbehol, naplnil špongiu oc-
tom, nastokol ju na trstinu, dával mu
piť a hovoril:

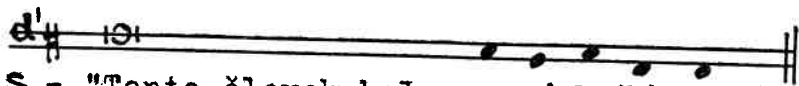

S - "Počkajte, uvidíme, či ho Eliáš príde sňať."

C - Ale Ježiš zvolal mocným

(pokľakne sa a chvíľku je ticho) hlasom a vydýchol.

Chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospelku. Keď stotník, čo stál naproti nemu, videl, ako vykrikoval a skonol, povedal:

S - "Tento človek bol naozaj Boží Syn."

koniec kratšej formy

C - Zobďaleč sa pozerali aj ženy. Medzi nimi Mária Magdaléna, Mária, matka Jakuba Mladšieho a Jozesa, i Salome, ktoré ho sprevádzali a posluhovali mu, keď bol v Galilei. Aj mnohé iné, čo s ním prišli do Jeruzalema. Keď sa už zvečerilo, pretože bol Prípravný deň, čiže deň pred sobotou, prišiel Jozef z Arimatey, významný člen rady, ktorý tiež očakával Božie kráľovstvo, smelo vošiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo. Pilát sa zadiivil, že už zomrel. Zavolať si stotníka a opýtal sa ho, či je už mŕtvy. Keď mu to stotník potvrdil, daroval telo Jozefovi. On kúpil plátno a keď ho snal, zaviazal ho do plátna a uložil do hrobu vytesaného do skaly. A ku vchodu do hrobu privalil kameň. Mária Magdaléna a Mária Jozesova sa pozerali, kde ho uložili.

Pašie na Kvetnú nedeľu v roku C

Lk 22, 14—23, 56;

kratšia forma: 23, 1—49

C Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Lukáša. Keď prišla hodina, Ježiš zasadol za stôl a apoštoli s ním. Tu im povedal: ✱ "Veľmi som túžil jesť s vami tohoto veľkonočného baránka skôr, ako budem trpieť. Lebo hovorím vám: Už ho nebudem jesť, kým sa nenaplní v Božom kráľovstve." **C** Vzal kalich, vzdával vďaky a povedal: ✱ "Vezmite ho a rozdeľte si ho medzi sebou. Lebo hovorím vám: Odteraz už nebudem piť z plodu viniča, kým nepríde Božie kráľovstvo." **C** Potom vzal chlieb a vzdával vďaky, lámal ho a dával im, hovoriac: ✱ "Toto je moje telo, ktoré sa dáva za vás. Toto robte na moju pamiatku." **C** Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: ✱ "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás. A hľa, ruka môjho zradcu je so mnou na stole. Syn človeka síce ide, ako je určené, ale beda človekovi, ktorý ho zrádza!" **C** A oni sa začali jeden druhého vypytovať, kto z nich by to mohol urobiť. Vznikol medzi nimi aj spor, kto je z nich asi najväčší. Povedal im: ✱ "Králi národov panujú nad nimi a tí, čo majú nad nimi moc, volajú sa dobrodincami. Ale vy nie tak. Kto je medzi vami najväčší, nech je ako najmenší a vodca ako služobník. Veď kto je väčší? Ten, čo sedí za stolom, či ten, čo obsluhuje? Nie ten, čo sedí za stolom? A ja som medzi vami ako ten, čo obsluhuje. Vy ste vytrvali so mnou v mojich skúškach a ja vám dávam kráľovstvo, ako ho môj Otec dal mne, aby ste jedli a pili pri mojom stole v mojom kráľovstve, sedeli na trónoch a súdili dvanásť kmenov Izraela. Šimon, Šimon, hľa, satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu. Ale ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera. A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov." **C** On mu povedal:

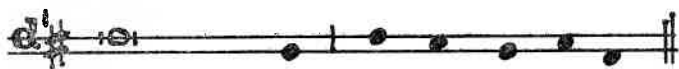
S - "Pane, hotový som ísť s tebou do väzenia i na smrť."

C Ale Ježiš povedal: ✱ "Hovorím ti, Peter, dnes nezaspieva kohút, kým tri razy nezaprieš, že ma poznáš." **C** Potom im povedal: ✱ "Chýbalo vám niečo, keď som vás poslal bez mešca, bez kapsy a bez obuvi?" **C** Oni odpovedali:

S - "Nie."

C On im povedal: ✱ "Ale teraz, kto má mešec, nech si ho vezme, tak isto aj kapsu, a kto nemá, nech predá šaty a kúpi si meč. Lebo hovorím vám: Musí sa na mne splniť, čo je napísané: 'Započítali ho medzi zločincov.' Lebo sa spína o mne všetko." **C** Oni hovorili:

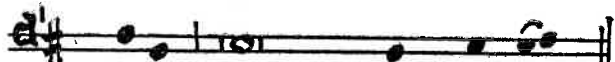

S - "Pane, pozri, tu sú dva meče."

C On im povedal: ✱ "Stačí."

C Potom vyšiel von a ako zvyčajne šiel na Olivovú horu a učeníci išli za ním. Keď prišiel na miesto, povedal im: ✱ "Modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia." **C** Sám sa od nich vzdialil asi toľko, čo by kameňom dohodil, kľakol si a modlil sa: ✱ "Otče, ak chceš, vezmi odo mňa tento kalich! No nie moja, ale tvoja vôľa nech

sa stane!" **C** Tu sa mu zjavil anjel z neba a posilňoval ho. A on sa v smrteľnej úzkosti ešte vrúcnejšie modlil, pričom mu potiekal na zem ako kvapky krvi. Keď vstal od modlitby a vrátil sa k učeníkom, našiel ich spať od zármutku. I povedal im: ✱ "Čo spíte? Vstaňte, modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia!" **C** Kým ešte hovoril, zjavil sa zástup a pred nimi išiel jeden z Dvanástich, ktorý sa volal Judáš. Priblížil sa k Ježišovi, aby ho pobozkal. Ježiš mu však povedal: ✱ "Judáš, bozkom zrádzaš Syna človeka?" **C** Keď tí, čo boli okolo neho, videli, čo sa chystá, povedali:

S - "Pane, máme udrieť mečom?"

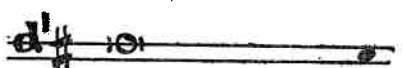
C A jeden z nich zasiahol veľkňazovho sluhu a odtal mu pravé ucho. Ale Ježiš povedal: ✱ "Nechajte

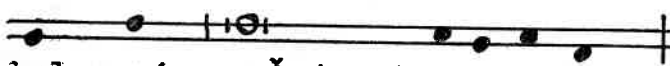

to už!" **C** I dotkol sa mu ucha a uzdravil ho. Potom Ježiš povedal veľkňazom, veliteľom chrámovej stráže a starším, čo prišli za ním: ✱ "Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca. Keď som bol deň čo deň s vami v chráme, nepoložili ste na mňa ruky. Ale toto je vaša hodina a moc temna." **C** Potom ho zajali, odviekli a zavedli do veľkňazovho domu. Peter šiel zďaleka za nimi. Keď uprostred nádvorja rozložili oheň a posadali si okolo neho, Peter si sadol medzi nich. Ako tak sedel pri svetle, všimla si ho ktoráási slúžka, zahľadela sa naňho a povedala:

S - "Aj tento bol s ním." **C** Ale on ho zaprel:
S - "Žena,

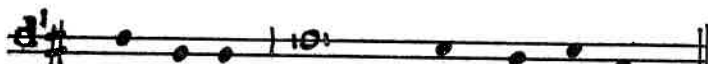

nepoznám ho." **C** O chvíľu si ho všimol iný a povedal:

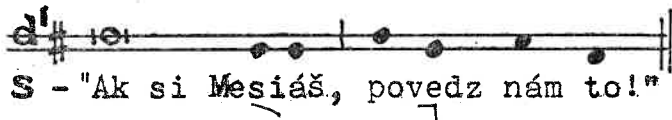

S - "Aj ty si z nich." **C** Peter odpovedal:
S - "Človeče, nie som."

C A keď prešla asi hodina, ktosi iný tvrdil:
S - "Veru, aj tento

bol s ním, veď je aj Galilejčan." **C** Peter povedal:
S - "Človeče,

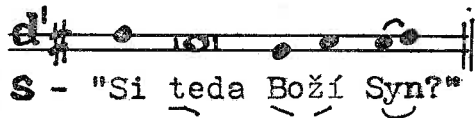

neviem, čo hovoríš." **C** A vtom, kým ešte hovoril, zaspieval kohút. Vtedy sa Pán obrátil a pozrel sa na Petra a Peter sa rozpamätal na Pánovo slovo, vyšiel von a horko sa rozplakal. Muži, ktorí Ježiša strážili, posmievali sa mu a bili ho. Zakryli ho a vypytovali sa ho:

S - "Prorokuj, hádaj, kto ťa udrel!" **C** A ešte všelijako ináč sa mu rúhali. Keď sa rozhodlo, zišli sa starší ľudia, veľkňazi a zákonníci, predviekli ho pred svoju radu a hovorili mu:

S - "Ak si Mesiáš, povedz nám to!"

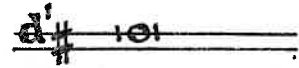
C On im odvetil: ✠ "Aj keď vám to poviem, neuveríte, a keď sa opýtam, neodpoviete mi. Ale odteraz bude Syn človeka sedieť po pravici Božej moci." C Tu povedali všetci:

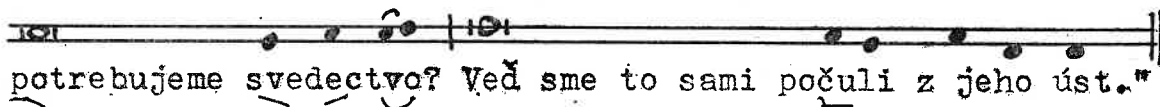
S - "Si teda Boží Syn?"

C On im povedal:

✠ "Vy sami hovoríte, že som." C Oni potrebovali:

S - "Načo ešte

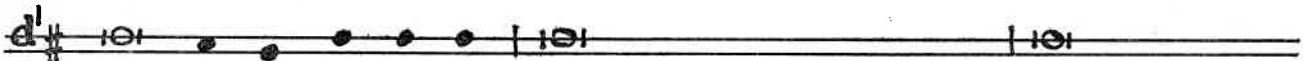

potrebujeme svedectvo? Veď sme to sami počuli z jeho úst."

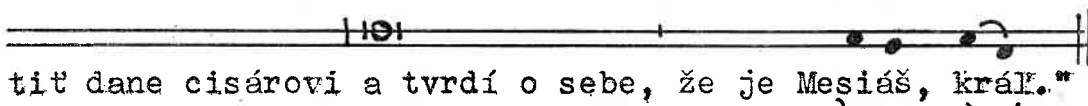
začiatok kratšej formy

C Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Lukáša. Starší ľud, veľknazi a zákonníci vstali, Ježiša odviedli k Pilátovi a začali nanho žalovať:

C Tu celé zhromaždenie vstalo, odviedli ho k Pilátovi a začali nanho žalovať:

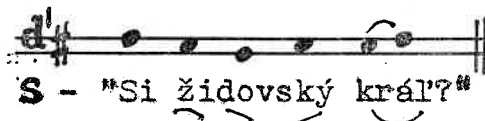

S - "Tohoto sme pristihli, ako rozvracia náš národ, zakazuje pla-

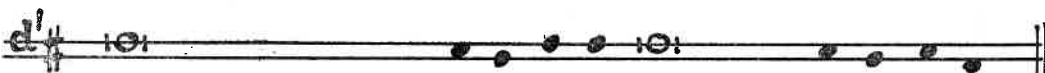
tit dane cisárovi a tvrdí o sebe, že je Mesiáš, kráľ."

C Pilát sa ho spýtal:

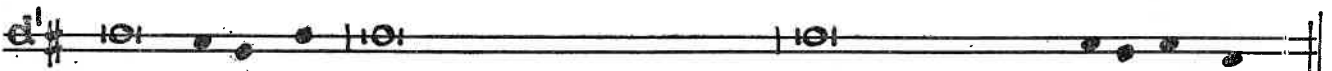
S - "Si židovský kráľ?"

C On odpovedal: ✠ "Sám to hovoríš." C Pilát povedal veľknazom a zástupom:

S - "Ja nenachádzam nijakú vinu na tomto človekovi."

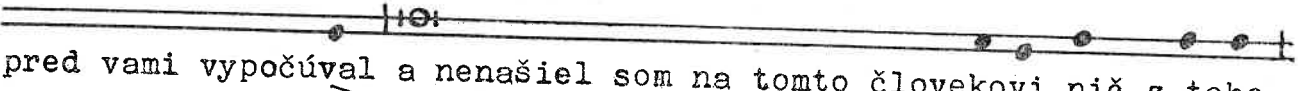
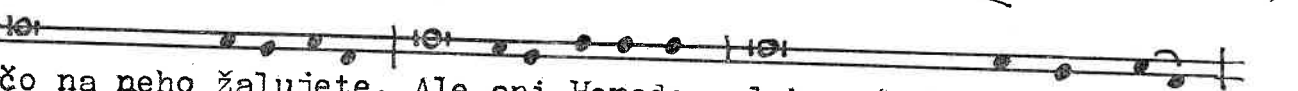
C Ale oni naliehali:

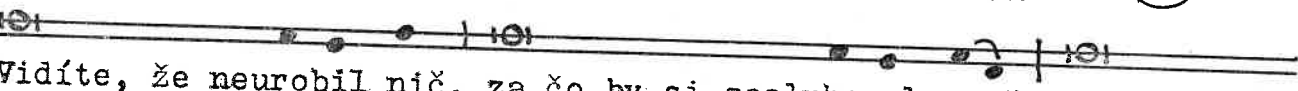
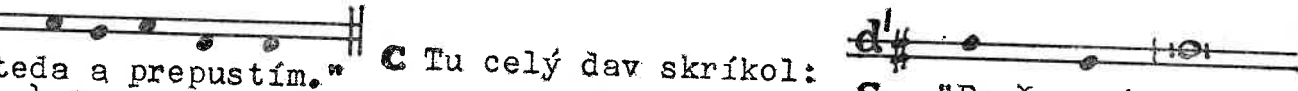

S - "Poburuje ľud a učí po celej Judei; počnúc od Galiley až sem."

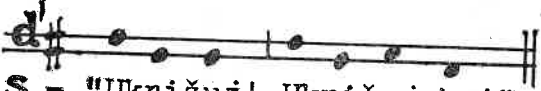
C Len čo to Pilát počul, opýtal sa, či je ten človek Galilejčan. A keď sa dozvedel, že podlieha Herodesovej právomoci, poslal ho k Herodesovi, lebo aj on bol v tých dňoch v Jeruzaleme. Keď Herodes uvidel Ježiša, veľmi sa zaradoval. Už dávno ho túžil vidieť, lebo o ňom počul, a dúfal, že ho uvidí urobiť nejaký zázrak. Mnoho sa ho vypytoval, ale on mu na nič neodpovedal. Stáli tam aj veľknazi a zákonníci a nástojčivo naň žalovali. Ale Herodes so svojimi vojakmi ním opovrhol, urobil si z neho posmech, dal ho obliecť do bielych šiat a poslal ho nazad k Pilátovi. V ten deň sa Herodes a

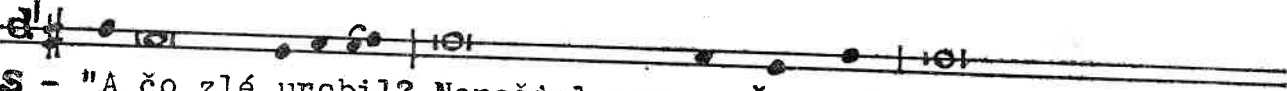
Pilát spriatelili, lebo predtým žili v nepriateľstve. Pilát zvolal veľknazov, predstavených a ľud a povedal im:

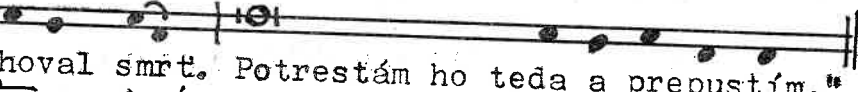
 S - "Priviedli ste mi tohoto človeka, že poburuje ľud. Ja som ho
 pred vami vypočúval a nenašiel som na tomto človekovi nič z toho,
 čo na neho žalujete. Ale ani Herodes, lebo nám ho poslal späť.

 Vidíte, že neurobil nič, za čo by si zasluhoval smrť. Potrescem ho
 teda a prepustím." C Tu celý dav skríkol: S - "Preč s ním a pre-

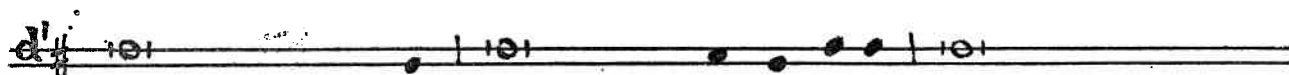
 pust' nám Barabáša!" C Ten bol uväznený pre akúsi vzburu v meste a
pre vraždu. Pilát k nim znova prehovoril, lebo
chcel Ježiša prepustiť. Ale oni vykrikovali:

 S - "Ukrižuj! Ukrižuj ho!" C On k nim tretí raz prehovoril:

 S - "A čo zlé urobil? Nenašiel som na ňom nič, za čo by si zaslu-

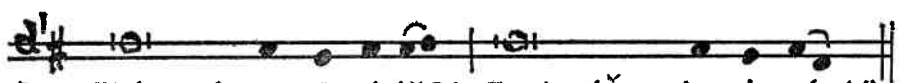
 hoval smrť. Potrestám ho teda a prepustím." C Ale oni veľkým krikom
dorážali a žiadali, aby ho dal ukrižovať. Ich
krik sa stupňoval a Pilát sa rozhodol vyhovieť ich žiadosti: pre-
pustil toho, ktorého si žiadali, čo bol uväznený pre vzburu a vraž-
du, kým Ježiša vydal ich zvoli. Ako ho viedli, chytili istého Šimo-
na z Cyrény, ktorý sa vracal z poľa, a položili naň kríž, aby ho
nám kvílili a nariekali. Ježiš sa k nim obrátil a povedal: ✠ "Dcéry
jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale plačte samy nad sebou a nad
svojimi deťmi. Lebo prichádzajú dni, keď povedia: 'Blahoslavené ne-
plodné, loná, čo nerodili, a prsia, čo nepridávali!' Vtedy začnú
hovoriť vrchom: 'Padnite na nás! a kopcom: Prikryte nás!' Lebo keď
toto robia so zeleným stromom, čo sa stane so suchým?" C Vedno s
ním viedli na popravu ešte dvoch zločincov. Keď prišli na miesto,
ktoré sa volá Lebka, ukrižovali jeho i zločincov: jedného sprava,
druhého zľava. Ježiš povedal: ✠ "Otče, odpusť im, lebo nevedia,
čo robia." C Potom hodili los a rozdelili si jeho šaty. Ľud tam
stál a díval sa. Poprední muži sa mu posmievali a vraveli:

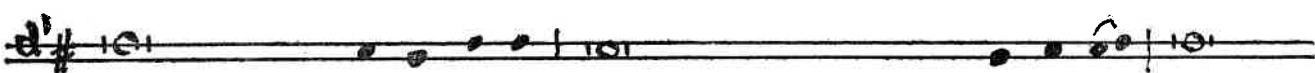

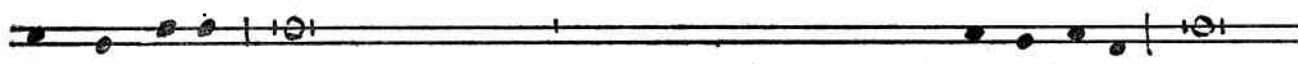
 S - "Iných zachraňoval, nech zachráni aj seba, ak je Boží Mesiáš,

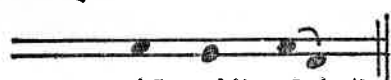
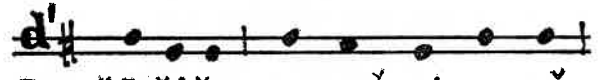
 ten vyvolenec." **C** Aj vojaci sa mu posmievali. Chodili k nemu, podávali mu ocot a hovorili:

 S - "Zachráň sa, ak si židovský kráľ!" **C** Nad ním bol nápis: "Toto je židovský kráľ." A jeden zo zločincov, čo viseli na kríži, sa mu rúhal:

 S - "Nie si ty Mesiáš?! Zachráň seba i nás!" **C** Ale druhý ho zahriakol:

 S - "Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si odsúdený na to isté? Lenže my

 spravodlivo, lebo dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili. Ale on

 neurobil nič zlé." **C** Potom povedal: **S** - "Ježišu, spomeň si na mňa,

 keď prídeš do svojho kráľovstva." **C** On mu odpovedal: ✠ "Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji." **C** Bolo už okolo dvanás-

tej hodiny popoludní. Slnko sa zatmelo, chrámová opona sa roztrhla napoly a Ježiš zvolal mocným hlasom: ✠ "Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha." **C** Po tých slovách vydýchol. (pokľakne sa a chvíľku

Keď stotník videl, čo sa stalo, oslavoval Boha, hovoriac: *je ticho*)

 S - "Tento človek bol naozaj spravodlivý." **C** A celé zástupy tých, čo sa zišli na toto di-
vadlo a videli, čo sa

deje, bili sa do prs a vracali sa domov. Všetci jeho známi stáli obďaleč i ženy, ktoré ho sprevádzali z Galiley, a dívali sa na to. Tu istý muž, menom Jozef, člen rady, dobrý a spravodlivý človek z judejského mesta Arimatey, ktorý nesúhlasil s ich rozhodnutím ani činmi a očakával Božie kráľovstvo, zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo. Keď ho snal, zavinul ho do plátna a uložil do vytesaného hrobu, v ktorom ešte nik neležal. Bol Prípravný den a už sa začínala sobota. Odprevádzali ho ženy, ktoré s ním prišli z Galiley. Pozreli si hrob, aj to, ako uložili jeho telo. Potom sa vrátili domov a pripravili si vonavé oleje a masti. Ale v sobotu zachovali podľa prikázania pokoj.

*koniec
kratšej formy*

Pašie na Veľký piatok

In 18, 1-19, 42

C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Jána. Ježiš vyšiel so svojimi učeníkmi za potok Cedron. Tam bola záhrada. Vošiel do nej on i jeho učeníci. O tom mieste však vedel aj jeho zradca Judáš, lebo Ježiš sa tam často schádzal so svojimi učeníkmi. Judáš vzal koflami a zbranami. Ale Ježiš, keďže vedel všetko, čo malo nanho prísť, popodišiel a opýtal sa ich: ✱ - "Koho hľadáte?" **C** - Odpo-

S - "Ježiša Nazaretského."

C - Povedal im: ✱ - "Ja som."

C - Bol s nimi aj zradca Judáš. Ako

na zem. Znova sa ich teda opýtal: ✱ - "Koho hľadáte?" **C** - Oni po-

vedali: im povedal: "Ja som", cúvli a popadali

vedali: ✱ - "Koho hľadáte?" **C** - Oni po-

S - "Ježiša Nazaretského."

C - Ježiš odvetil: ✱ - "Povedal som vám: Ja som. Keď teda mňa hľadáte, tých-

to nechajte odísť!" **C** - Tak sa malo

splniť slovo, ktoré povedal: "Z tých, ktorých si mi dal, nestratil som ani jedného." Simon Peter mal meč. Vytasil ho, zasiahol ním veľknazovho sluha a odťal mu pravé ucho. Sluha sa volal Malchus. Ale Ježiš Petrovi povedal: ✱ - "Schovaj meč do pošvy! Azda nemám piť kalich, ktorý mi dal Otec?!" **C** - Kohorta, veliteľ a židovskí sluhovia Ježiša chytili, zviazali ho a priviedli najprv k Annášovi; bol totiž testom Kajfáša, ktorý bol veľknazom toho roka. A bol to Kajfáš, čo poradil Židom: "Je lepšie, ak zomrie jeden človek za ľud." Za Ježišom šiel Simon Peter a iný učeník. Ten učeník sa poznal s veľknazom a vošiel s Ježišom do veľknazovho dvora, Peter však ostal vonku pri dverách. Potom ten druhý učeník, čo sa poznal s veľknazom, vyšiel, prehovoril s vrátničkou a voviedol ta Petra. Tu vrátnička povedala Petrovi:

S - "Nie si aj ty z učeníkov toho človeka?" **C** - On vravel:

S - "Nie som."

C - Stáli tam sluhovia a strážnici, ktorí si rozložili ohen, lebo bolo chladno, a zohrievali sa. S nimi stál aj Peter a zohrieval sa. Veľknaz sa vy-

pytoval Ježiša na jeho učeníkov a na jeho učenie. Ježiš mu odpovedal: ✱ - "Ja som verejne hovoril svetu. Vždy som učil v synagoge a v chráme, kde sa schádzajú všetci Židia, a nič som nehovoril tajne. Prečo sa pýtaš mňa? Opýtaj sa tých, ktorí počuli, čo som im hovoril! Oni vedia, čo som hovoril." **C** - Ako to povedal, jeden zo sluhov, čo tam stál, udrel Ježiša po tvári a povedal:

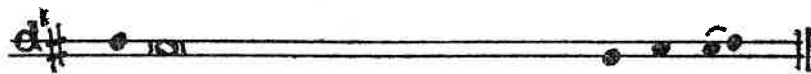
S - "Tak odpovedáš veľknazovi?"

C - Ježiš mu odvetil: ✱ - "Ak som zle povedal, dokáž, čo bolo zlé, ale ak dobré, prečo ma biješ?"

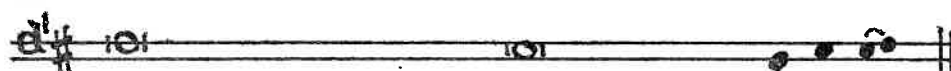
C - A tak ho Annáš zviazaného poslal k veľkňazovi Kajfášovi. Simon Peter tam stál a zohrieval sa. I pýtali sa ho:

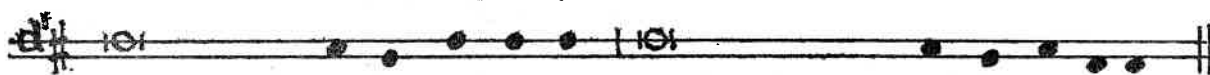
 C - On
S - "Nie si aj ty z jeho učeníkov?" zaprel: S - "Nie som."

C - Jeden z veľkňazových sluhov, príbuzný toho, ktorému Peter odťal ucho, vravel:

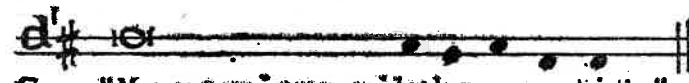

S - "A nevidel som ťa s ním v záhrade?!"

C - Peter znova zaprel - a vtom zaspieval kohút. Od Kajfáša viedli Ježiša do vládnej budovy. Bolo už ráno. Ale oni do vládnej budovy nevošli, aby sa nepoškvrnili a mohli jesť veľkonočného baránka. Preto vyšiel von za nimi Pilát a opýtal sa:

S - "Akú žalobu podávate proti tomuto človeku?" C - Odpovedali mu:

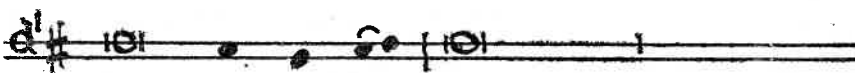

S - "Keby tento nebol zločinec, neboli by sme ti ho vydali."

C - Pilát im povedal:
S - "Vezmite si ho vy a súďte podľa svojho zákona!"

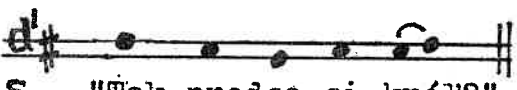
C - Židia mu odpovedali:
S - "My nesmieme nikoho usmrtiť."

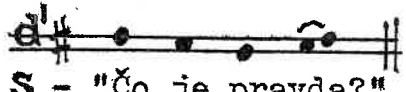
C - Tak sa malo splniť Ježišovo slovo, ktorým naznačil, akou smrťou zomrie. Pilát opäť vošiel do vládnej budovy. Predvolal si Ježiša a spýtal sa ho:

S - "Si židovský kráľ?" C - Ježiš odpovedal: ✱ - "Hovoríš to sám od seba, alebo ti to iní povedali o mne?"

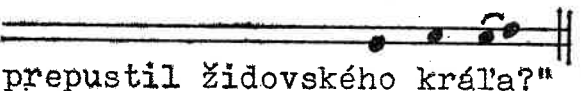
C - Pilát odvetil:
S - "Vari som ja Žid? Tvoj národ a veľkňazi

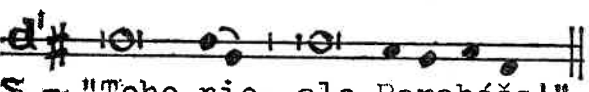

mi ťa vydali. Čo si vykonal?" C - Ježiš povedal: ✱ - "Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta. Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, moji služobníci by sa bili, aby som nebol vydaný Židom. Lenže moje kráľovstvo nie je stadiaľto." C - Pilát mu povedal:

 S - "Tak predsa si král?" **C** - Ježiš odpovedal: ✖ - "Sám hovoríš, že som král. Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas."

C - Pilát mu povedal: **S** - "Čo je pravda?" **C** - Ako to povedal, znova vyšiel k Židom a vrel im:

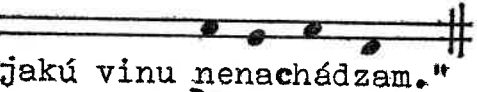
 S - "Ja na ňom nenachádzam nijakú vinu. Je však u vás zvykom, že vám na Velkú noc prepúšťam jedného vážna. Chcete teda, aby som vám

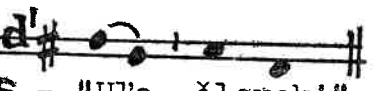
 S - "prepustil židovského kráľa?" **C** - Oni znova kričali:

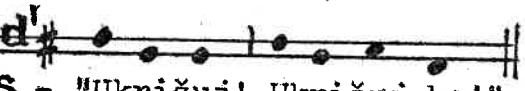
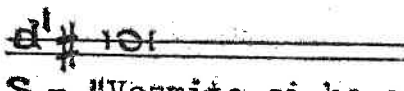
 S - "Toho nie, ale Barabáša!" **C** - A Barabáš bol zbojník. Vtedy Pilát Ježiša vzal a dal ho zbičovať. Vojaci uplietli z trnia korunu, položili mu ju na hlavu a odeli ho do purpurového pláštá. Prichádzali k nemu a hovorili:

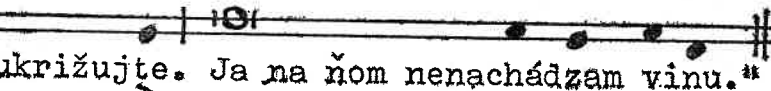
 S - "Buď pozdravený, židovský kráľ!" **C** - A bili ho po tvári. Pilát znova vyšiel a povedal im:

 S - "Pozrite, privádzam vám ho von, aby ste vedeli, že na ňom nijakú vinu nenachádzam."

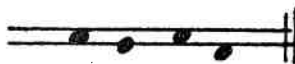
 S - "jakú vinu nenachádzam." **C** - Ježiš vyšiel von s trňovou korunou a v purpurovom plášti. Pilát im povedal:

 S - "Hľa, človek!" **C** - Len čo ho zazreli veľkňazi a ich sluhovia, kričali:

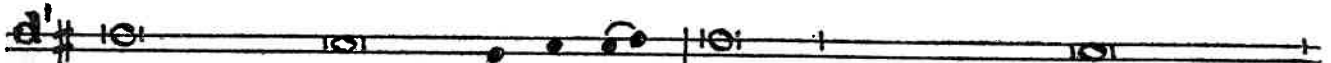
 S - "Ukrižuj! Ukrižuj ho!" **C** - Pilát im povedal: **S** - "Vezmite si ho a

 S - "ukrižujte. Ja na ňom nenachádzam vinu." **C** - Židia mu odpovedali:

 S - "My máme zákon a podľa zákona musí umrieť, lebo sa vydával za

 Božieho Syna." C - Keď to Pilát počul, ešte väčšmi sa nalákal. Znova vošiel do vládnej budovy a spýtal sa Ježiša:

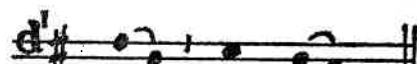

 S - "Odkiaľ si?" C - Ale Ježiš mu neodpovedal. Pilát sa ho spýtal:

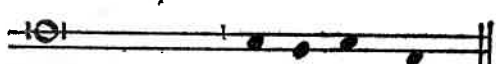
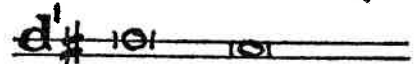
 S - "So mnou sa nechceš rozprávať? Nevieš, že mám moc prepustiť ťa

 a moc ukrižovať ťa?" C - Ježiš odpovedal: * - "Nemal by si nado mnou nijakú moc, keby ti to nebolo dané zhora. Preto má väčší hriech ten, čo ma vydal tebe." C - Od tej chvíle sa Pilát usiloval prepustiť ho. Ale Židia kričali:

 S - "Ak ho prepustiš, nie si priateľom cisára. Každý, kto sa vy-

 dáva za kráľa, stavia sa proti cisárovi." C - Keď Pilát počul tieto slová, vyviedol Ježiša von a sadol si na súdnu stolicu na mieste zvanom Lithostrotus, po hebrejsky Gabbatha. Bol Prípravný den pred Veľkou nocou, okolo poludnia. Tu povedal Židom:

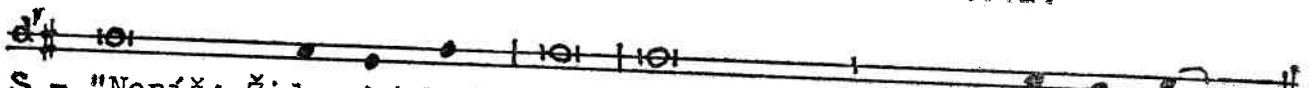

 S - "Hľa, váš kráľ!" C - Ale oni kričali: S - "Preč s ním!"

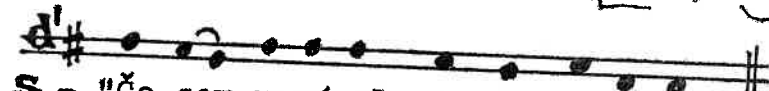

 Preč s ním! Ukrižuj ho!" C - Pilát S - "Vášho kráľa mám

 ukrižovať?!" C - Veľkňazi S - "Nemáme kráľa, iba cisára!"

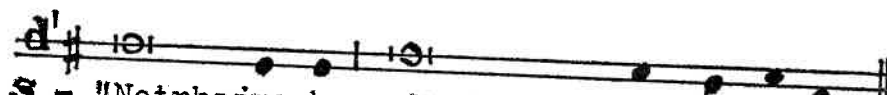

C - Tak im ho teda vydal, aby ho ukrižovali. A oni prevzali Ježiša. Sám si niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota. Tam ho ukrižovali a s ním iných dvoch, z jednej i z druhej strany, Ježiša v prostriedku. Pilát vyhotovil aj nápis a pripevnil ho na kríž. Bolo tam napísané: "Ježiš Nazaretský, židovský kráľ." Tento nápis čítalo mnoho Židov, lebo miesto, kde Ježiša

ukrižovali, bolo blízko mesta; a bol napísaný po hebrejsky, latinsky a grécky. Židovskí veľknazi povedali Pilátovi:

S - "Nepíš: Židovský kráľ, ale: On povedal: 'Som židovský kráľ.'"

C - Pilát odpovedal:
S - "Čo som napísal, to som napísal."

C - Keď vojaci Ježiša ukrižovali, vzali jeho šaty a rozdelili ich na štyri časti, pre každého vojaka jednu. Vzali aj spodný odev. Ale tento odev bol nezošívajúci, odhora v celku utkaný. Preto si medzi sebou povedali:

S - "Netrhajme ho, ale losujme oň, či bude!"
C - Aby sa splnilo Písmo: "Rozdelili si moje šaty a o môj odev hodili lós." A vojaci to tak urobili. Pri Ježišovom kríži stála jeho matka, sestra jeho matky, Mária Kleopásova, a Mária Magdaléna. Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval, povedal matke: * - "Žena, hľa, tvoj syn!" C - Potom povedal učeníkovi: * - "Hľa, tvoja matka!" C - A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe. Potom Ježiš vo vedomí, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo: * - "Žízňim." C - Bola tam nádoba plná octu. Nastokli teda na yzop špongiu naplnenú octom a podali mu ju k ústam. Keď Ježiš okúsil ocot, povedal: * - "Je dokonané." C - Naklonil hlavu a odovzdal ducha.

[pokľakne sa a chvíľku je ticho]

C - Keďže bol Prípravný deň, Židia požiadali Piláta, aby ukrižovaným polámali nohy a snali ich, aby nezostali telá na kríži cez sobotu, lebo v tú sobotu bol veľký sviatok. Prišli teda vojaci a polámali kosti prvému aj druhému, čo boli s ním ukrižovaní. No keď prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámali, ale jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda. A ten, ktorý to videl, vydal o tom svedectvo a jeho svedectvo je pravdivé. On vie, že hovorí pravdu, aby ste aj vy uverili. Toto sa stalo, aby sa splnilo Písmo: "Kosť mu nebude zlomená." A na inom mieste Písmo hovorí: "Uvidia, koho prebodli." Potom Jozef z Arimatey, ktorý bol Ježišovým učeníkom, ale tajným, lebo sa bál Židov, poprosil Piláta, aby mu dovolil snasť Ježišovo telo. A Pilát dovolil. Išiel teda a snal jeho telo. Prišiel aj Nikodém, ten, čo bol kedyś si u neho v noci. Priniesol asi sto libier zmesi myrhy s aloou. Vzali Ježišovo telo a zavinuli ho do plátna s vonavými olejmi, ako je u Židov zvykom pochovávať. V tých miestach, kde bol ukrižovaný, bola záhrada a v záhrade nový hrob, v ktorom ešte nik neležal. Tam teda uložili Ježiša, lebo bol židovský Prípravný deň a hrob bol blízko.

PAŠIE

Opis udalostí — Kristove slová — Reč ostatných

Pripravila Slovenská liturgická komisia

Vydal Spolok sv. Vojtecha, Trnava

v Cirkevnom nakladateľstve, Bratislava, 1989

Vytlačila Slovenská polygrafia, štát. podnik, Bratislava,

Združený podnik Polygrafické závody, Trnava

Strán 48+ 30+32 AH 4,7 VH 4,75

Číslo pov. SÚKK 1562/I-88

Cena 23 Kčs

ISBN 80—85128—20—9